

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravništvo v Trstu: ulica S. Francesco d' Assisi 20 — v Ljubljani: Poljanska cesta 7.

Pesamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozetustvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 3 vinarje i mm. visokosti šesterostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

„Jutro“ in nova stranka v Trstu.

Kakšno politično važnost ima sedaj „Jutro“ v Trstu? . . . Tako se vsak dan vprašujejo oni vodilni, tok slovenske politike v Trstu odločujoči krogi. In na to vprašanje se običajno čujejo razni, tupatam neverjetni odgovori, ki kažejo, da so ti krogi sami na popolnoma nejasnem stališču. Običajno vam odgovarjajo: „Jutro“ hoče v Trstu ustanoviti posebno „mladinsko“ stranko, Jutro skuša v Trst zanesti kranjsko liberalno politiko. Za „Jutrom“ stoje vsi oni tržaški nezadovoljni elementi, ki nasprotujejo našim, v političnem društvu „Edinost“ odločujočim voditeljem in ki hočejo sami nase pritegniti in prevzeti politične vajeti v Trstu. Jutro bo podpiralo razdor, ki se za kulisami vrši med raznimi prvaki in advokati. Tako govore. Tako vam s posebnim povdankom in s pravcatim ogorčenjem zatrjujejo vsi, ki le površno poznajo ideje in stremljenje neodvisnega političnega dnevnika. Ne čutimo se prisiljenim na dolgo in široko v devet kilometerskih člankih odgovarjati na take povsem neutemeljene „ostarijske“ pogovore. Ker pa se tudi te misli razširjajo med naše tržaške bralce, ki so po večinoma priprosti delavci, hočemo v pomirjenju konstatirati sledeče:

Jutro je povsem neodvisen političen dnevnik. Za Jutrom ne stoji in ne bo stala nobena tržaška klika. Kakor je prejšnje ljubljansko Jutro odločno in v jasni besedi ljudstvu razkrinkavalo početje in delovanje raznih, slovenski element izsesajočih pijavk, tako bo opozarjalo v lepi in dostojni obliki na razne gnile razmere, a odločno bo perhorešciralo vsako intrigantsko početje. Jutro si je pred vsem naredlo nalogo posvetiti z vso pozornostjo v gnilobo tržaškega magistrata. S pripriprosto besedo bo osvetljevalo nesramno početje onih italijanskih socialistov, ki s pasjo ponižnostjo votirajo italijanskim šovinistom proračun mestne občine, ki pod krinko nekakih „pravičnih“ sodnikov ali bolje razsodnikov žele poravnati spor med slovensko manjšino in italijansko večino. Posvečali bomo posebno pažnjo neznosnemu početju teh italijanskih sodrugov, ki

za časa raznih volitev prosjajo pomoči pri slovenskih volilcih, ki pa na koristi in kulturne potrebe slovenskega naroda takoj pozabijo, kakor hitro dobe varno zavetišče.

Kot popolnoma neodvisno glasilo bo Jutro skušalo zadovoljiti svoje tržaške čitatelje in upa, da v splošno zadovoljstvo. V prav dobri svesti smo si, da je tržaško slovensko ljudstvo že od davna napredno in po izobrazbi hlepeče. To dobro vemo in vemo tudi, da se je v Trstu že ponesrečilo rogovilenje klerikalnih čokov in moramo povdarjati, da mi v Trst ne zanašamo one na Kranjskem že bankrotirane „mladinske“ politike, ki je že na Kranjskem rodila mnogo gospodarskega gorja in bi bili naravnost pravi idijoti, če bi hoteli ponavljati tukaj v Trstu ravno isto igro. Ne! —

Jutro ne bo in ne misli ustanavljati posebne slovenske stranke v Trstu in ne bo postalo glasilo kake intrigantske stranke. Odločno in ne s solzami bo zagovarjalo koristi tržaških Slovencev in se bojevalo za kulturno, politično in gospodarsko osamosvojitvev Slovencev.

DNEVNE VESTI.

Deželni zbori. Po odgoditvi državnega zbora so začeli zborovati deželni zbori. In ravno v teh se kaže najbolje avstrijska parlamentarna mizerija. Parlament ne bo zbroval dva meseca in v tem času bi lahko deželni zbori izpolnjevali svojo dolžnost. Če se pa ozremo na okrog, vidimo povsod, da obstrukcija zavira delo. Zanimiva je okolnost, da so samo oni deželni zbori delazmožni kjer prebiva kak narod kompaktno. Delujejo in izvršujejo svojo nalogo med 17 deželnimi zbori naslednji: kranjski, koroški solnograški, gornje in nižje avstrijski, bukovinski, šleski in tržaški. Ne delujejo oziroma ne bodo mogli delovati vsi oni deželni zbori, kjer narodna večina brutalno zatira manjšino in zavrača še tako utemeljene zahteve narodne manjšine. Obstrukcija vlada odnoso bo izbruhnila v sledečih deželnih zborih: v

istrskem (boj med hrvatsko-slovensko manjšino in italijansko večino), v goriškem (najbolj nenaraven boj med italijansko-liberalno-slovensko klerikalno večino in manjšino, obstoječo iz naprednih Slovencev in klerikalnih Italijanov), v štajerskem (boj zaradi šolskega vprašanja med slovensko manjšino in Nemci), v moravskem in češkem (med Čehi in Nemci), v Galiciji (med Poljaki in Malorusi) in v Tirolskem med Nemci in Italijani. Od 17 deželnih zborov obstruira osem. V državnem zboru odmeva samo nacionalni boj med Čehi in Nemci ter dostikrat vpliva na razvoj parlamentarnega položaja; v deželnih zborih pa skušajo narodne manjšine koncentrirati vse bojne sile posameznega naroda.

Narodno napredna stranka. Naprednjaki bi morali sedaj, ko je demagoško demokratizirana vsa naša politika, vsled postopanja „S. L. S.“ tudi sama paziti nato, da se docela demokratizuje. Nasprotnika se mora vedno tam iznenaditi, kjer se najbolj živahno giblje. Ne samo s shodi in časopisjem, tudi z osebno agitacijo bi bilo treba enkrat početi. Toda kaj vidimo. Takozvani „Mladini“ staknejo svoje učene glave skupaj kje v kaki kavarni, a od tam jih prepodi kvečjemu lepo vreme, da gredo malce na sprehod, to pa tudi samo do Šiške. Dočim deluje klerikalni aparat na vse pretege, vidimo da naprednjaki žive sami sebi, da jim za pouk ljudstva ni nič mar. Zato taka klavnost v narodno naprednih vrstah.

O politiki slovenskih klerikalcev. Lahko rečemo, da je ni kratkovidnejše politike, kot je ona naših slovenskih brezdomovinskih klerikalcev. Pritegnili so vso ljudsko maso v politični vrtinec, s tem, da so takorekoč dekretirali našemu nepolitikujočemu kmetiču volilno obveznost. Kaj lahko je potegniti kmeta iz cerkve na volišče, posebno še če to dela g. župnik, kateremu je žal mnogo kmetov suženjsko udanih. Toda ko je kmet enkrat na političnem polju, potem je pač težko potegniti ga nazaj v cerkev in pobožnost. Česar bi ne doseglo tisoče in tisoče naprednih agitatorjev, to doseže z lahkoto en sam župnik Samo da se vleče ljudstvo iz cerkve, ko bodo kmetje enkrat udomačeni v politično življenje, potem se ne bodo

LISTEK.

Nostradamus.

Sesto poglavje.

Pot k Skrivnosti.

III.

Štirje stražniki.

Te črte so plamenele mlademu možu pred očmi kakor ognjene kače; Slonel je ob mizi, z glavo med dlanmi ter jih čital vedno iznova. In sleherna njihovih besed je vtisnila neizbrisno v njegovo srce. Toda njih zmisel! Nerazrešljivi zmisel teh usodnih vrst! Kako naj ga zapopade?

„Enajst poizkusov v teku prejšnjih stoletij! je mrmral mladi mož. „Mojih poizkusov! Torej sem živel v prejšnjih stoletjih h. . . ! Jaz . . . ! Sfinga . . . ! Kdo je Sfinga, ki naj prodrem v njeno nedrije? . . . Kdo in kje je zagonetka, ki mi razodene skrivnost vseh skrivnosti, ako bo moja volja močnejša od njene? . . . S katere točke naše zemlje naj se napotim v njeno srce? . . . Ko udari zadnja ura mojega štirindvajsetega leta, moram stati pred Sfingo . . . Potemtakem imam še tri mesece časa, da si razložim očetovo voljo in se napotim v notranjost zemlje. . .“

Mesec dni je trajala ta borba njegovega duha za razrešitev te navidezno nerazrešljive uganke. Nostradamus je stal cele noči ob grobu svojega očeta in sedel cele dni zaprt v laboratoriju starega učenjaka. A nekega dne, prvič, odkar je bil izvedel vest o Marijini smrti, je zasijal žarek radosti v to krvavečo dušo, zdelo se mu je, da je našel rešitev!

Še tisti dan, ne da bi izgubil minuto, se je založil z zlatom in se odpravil na pot. do Marselja je jahal, tam pa si je najel urnonapolitansko jadernico za dvomesečno popotovanje. Ko je ladija razvila bela jadra in se spustila po gladini kakor morskata lastovka, viseča med modrino neba in modrino valov, se je kapitan približal Nostradamu in ga vprašal, držeč svojo frigijsko čepico v roki. —

„Kam naj popeljem vaše blagorodje?“

„V Egipt!“ je odgovoril Nostradamus.

V.

Y srcu Skrivnosti.

Po žarečem pesku egiptovske puščave je stopil človek, tujec, umerjenih, čilih in trdih, korakov, kakor da že s samo to hojo izziva sovražnika, ki gre proti njemu v boj.

Ta popotnik v peščeni puščavi ni skušal obnoviti v svojem duhu na veke obnemelih mest, niti mrličev, ki so dotrohnevali pod zemljo. Njegov pogled, njegov plameneči obraz, njegov krepki, brezobzirni korak, vse njegovo bitje je strmelo proti eni, edini točki, proti nečemu ogromnemu i pošastnemu, ki je dvigalo na obzorju svojo fantastično silueto v blede nebo.

Tisto nekaj je bila Sfinga.

In človek, ki je korakal proti Sfingi, je bil Nostradamus.

Solnce, ki se je dotlej potapljalo v neznosnem morju belega žara, se je začelo nagibati k zatonu. Njegov poslednji pogled na zemljo je bil strašen, poln nemih groznja. In v tem zahajanju solnc. se je risala Sfinga v mogočnih rdečih in črnih tonih. Nostradamus je strmел nanjo, in njegovih oči ni slepila zarja, ki je obdajala orjaško glavo kamnaste zagonetke, glavo ženske na bikovem telesu z levjimi šapami in orlovskimi krili. —

Solnce je zašlo; skoraj mahoma je padla urna južna noč. Nebo, na višku še modro, se je pobarvalo na obzorju z velimi zelenimi toni; nato je nekaj zvezd zarisalo na firmamentu čudne geometrične figure.

Nostradamus je dvignil oči proti zvezdam; toda ni se ustavil, nadaljeval je svoj

mного opirali na fajmoštra, ampak bodo začeli misliti sami s svojo glavo. Za nekoliko let si s tem res klerikalci pomagajo, toda ne za dolgo. Saj sami priznavajo, da izobraženejši človek ne spada v njihove vrste.

Poljsko rusinski dogovori. Poliaki so postali malo popustlivejši napram Rusinom. Voljni so dodati Rusinom še en deželno-zborski mandat, tako, da bi imeli Rusini 46 mandatov, kar bi bilo za Rusine velikega pomena, ker bi zgubili Poljaki tričetrtinsko večino in bi brez Rusinov ne mogli ničesar važnejšega sklepati. Rusini zahtevajo 60 deželnozbornih mandatov, ker imajo tudi pravico do tega, saj jih je skoro polovica vsega gališkega prebivalstva, a imajo do sedaj ko naj četrtino zastopnikov v dež. zbornici. Vseh dež. poslancev v Galiciji je namreč 180. Ker so pa Poljaki sedaj pri volji odnehati tudi na šolskem polju prično najbrže nova pogajanja. Med Poljaki in Rusini v Galiciji se bije od pamtveka ljut boj za nadvladje. Ker so pa Poljaki vedno v vladni večini, so bili Rusini vedno od Poljakov s pomočjo vlade potlačevani. Tudi: »Divide et impera«.

Koncert „Glasbene Matice“ dne 14. t. m. se vrši v znamenju najnovejših modernih skladb, ki so jim stvaritelji zaslužni možje starejše in mlajše generacije. Pa tudi simfonični del koncerta je izvirna domača last. Priliko smo že imeli ocenjevati razna dela na tem koncertu zastopanih skladateljev in reči moramo, da se razvijajo v svojih skladbah do vedno večje popolnosti. Občinstvo opozorjamo na ta koncert in upamo, da se ga udeleži polnoštevilno. — Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafiki gđ. Dolenčeve v Prešernovi ulici. Sedeži so po 4, 3 in 2 K, stojišča po K 1-20, za dijake po 40 vinarjev.

Tivoljski gozd. Ta kras ljubljanskega mesta, je bil izmed vseh, poslovanju Lašchana podvrženih zadev najbolj zanemarjen. Celo leto se ni nihče brigal zanj, pota so vzlic temu, da letos ni bilo velikih nalivov vsa razorana, drevje neobrezano, suhe veje vise od drevja v večjo čast in slavo klerikalno Lašanove ere. Upamo, da se občinski svet takoj odloči zato, da se gozd kolikor mogoče lepo uredi. Zlasti mnogo bi bilo treba znova posaditi, a tudi več drevja posekati, ker če nima več v sebi življenske sile in je treba to storiti nenadoma dokler ni drevje sočno, ker če bo zima taka kot dosedaj postane drevje sočno, a takrat bi bilo prepozno.

Nemška vsemogočnost. Markantno se je pokazala nemška nadutost in vsemogočnost pri poslednji seji šolske komisije češkega deželnega zbora. Nemški poslanci so provokatorično predlagali, da bi dobivale nemške šole v Turčiji, posebno v Solunu in Carigradu podpore iz češke deželne blagajne. Ta

predlog je bil žalibog s pomočjo konservativnih veleposestniških poslancev sprejet. Češka dežela bo podpirala tudi nemško šolstvo v tujih državah, doma na Češkem pa ne more vsled obstrukcije nemških poslancev regulirati učiteljskih plač.

Hrvatsko - srbska napredna mladina je imela 28. t. m. v Spletu sestanek, na katerem je bilo sklenjeno izdajati novo glasilo hrvatsko-srbske radikalne in napredne mladine ali v Pragi ali na Reki.

Neoslovanski list. V Peterburgu začne izhajati nov tednik „Novaja Sjevernaja Gazeta“, ki bo podpiral neoslovansko gibanje in pred vsem propagiral zblizanje slovanskih narodov. Urednik listu bo dr. N. M. Novikov.

„Zora“ (Association des Etudiants Serbes de Paris). V Parizu študirajoči Srbi, Slovenci in Hrvatje so v Parizu ustanovili društvo „Zora“, ki ima namen v Parizu otvoriti veliko slovansko knjigarno in čitalnico.

Volkovi v Bosni. Iz nekaterih krajev v Bosni in Hercegovini, prihajajo glasovi o napadanju volkov na živino kakor tudi na ljudi. Pobesneli volkovi docela nebrzdano tekajo v tolpah čez vasi in sela, ter napadajo vse kar je živo. Tako so napadli volkovi nekoga kmeta na potu iz Jalance v Prenj. Dasiravno ni imel drugega nego kamenje da se brani se je vendarle ubranil, ter ostal jedva živ, — vendar je nesrečen za vse življenje, ker je od straha znorel. — Mnogi kmetje so prosili, da se jim dovoli nositi puško, a oblastniji niso tega dovolile, ker se boje — ne vemo česa. Skrajni čas bi bil da se to brezpravno stanje odpravi, ter da se da kmetom dovoljenje nositi puške, da bodo vsaj gotovi svoje glave in pa svoje živine. Kako težko vest mora imeti bosanska vlada, kaže zopet ta slučaj dovolj jasno.

Tombola v korist podpornih zakladov N. D. O. V četrtek zvečer so bile pred za to določeno komisijo izžrebane sledeše številke: 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41. Torej dosedaj izžrebane številke so po vrsti sledeče: 31, 15, 19, 43, 21, 17, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60, 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41. — Lastniki srečk, ki so zadele s temi številkami tombolo, morajo to naznaniti pismeno ali pak ustmeno predsedniku odseka tombole, dru. Franu Brnčiču, odvetniku v Trstu, ulica Nuova št. 13./II. vsaj do četrta dne 11. t. m. ob 7 in pol uri zvečer, ob kateri uri se snide komisija v prostorih „Narodne Delavske Organizacije“ ul. sv. Frančiška 2.I. za overovljenje srečk in izplačanje dobitka. Dobitniki, nastanjeni tu, naj se predstavijo osebno imenovani komisiji. Za pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdano navodilo, ne bo oziral.

Proti napitninam. Iz New Jorka poročajo: Liga ameriškanskih trgovskih potnikov je sklenila, da ne smejo od 1. t. m. nadalje v nobenem takem hotelu prenočevati, kjer zahtevajo natakariji napitnino. Ameriškanski potniki utemeljujejo ta svoj sklep tako, da je napitnina za Amerikanca nečastna.

Nesreča. V železninski trgovini v Ljutomeru je padlo več stotov železa na tamošnjega trgovskega pomočnika. K sreči je bil pomočnik ranjen samo na nogah.

Dva vročekrvneža. Janez Golob, kovaški učenec pri Alojziju Peklarju v Mariboru se je pred kratkim sprl s součencem Janezom Rusom. Rus je pograbil Goloba tekom prepira za vrat in ga vrgel z vso močjo na tla, tako da so morali Goloba prepeljati z rešilnim vozom v bolnišnico.

Pod oknom. Miroslav Mesarič iz Sv. Miklavža na Dravskem polju je šel pretečeno soboto v bližnjo vas k neki deklici pod okno. To je domače fanto tako vjuzilo, da so ga pošteno nabili in pustili skoro napol mrtvega na tleh. Mesariča so odpeljali nezavestnega z vozom v bolnišnico.

Železniška nesreča. Dne 5. t. m. popoldne je trčil na progi Spielfeld — Radgona na postaji Weichselbann osebni vlak z nekim vozom. K sreči je lokomotiva voz s konjem tako porinila stran, da se ni zgodilo ničesar hudega. Voz je lokomotiva nevarno poškodovala.

Tatvina. Župniku pri Sv. Štefanu je v zadnjem času zginilo več kur, posteljnega perila, vina in slivovke. Zasedoval je tatu precej časa, toda brez uspeha. Konečno ga je vendar našel in v osebi svojega cerkovnika Rateja, katerega je takoj izročil sodišču.

Korajzen dečko. Sestre Kosanič iz Ljutomera so vzele svojega brata s seboj na Dunaj, da bi se tamkaj izučil kakega rokodelstva. Toda dečku se mestno življenje ni dopadlo in zato jo je peš ubral proti domu, kamor je prišel tekom osmih dni.

Radi ljubosumnosti. Med oženjenim posestnikom sinom Janezom Greglom iz Celja in Francom Ostrožnikom je nastal te dni v neki gostilni v Gaberjih prepir, ki se je razvil kmalu v pretep. Gregl je namreč očitil Ostrožniku, da ima ljubavno razmerje z njegovo ženo in sicer je sklenil to iz tega, ker je šel Ostrožnik takoj za njegovo ženo, ko je ona zapustila gostilno. Tekom pretepa sta bila oba nevarno ranjena. Zagovarjati se bosta morala oba pred sodiščem.

Ubil se je. Dne 2. t. m. je našel posestnik Anton Košenina iz Sv. Duha pri Ločah 65 letnega hlapca Mihaela Pevca na podu mrtvega. Pevec se je usodepolnega dne malo preveč napil nakar je šel na de-

trdi, bojeviti korak proti granitni planoti, na kateri se dviga velika piramida.

Velika piramida! Grob starodavne, kdaj že mrtve civilizacije! Zateči če magične, še danes nerazvozlane skrivnosti! Velika piramida s svojimi globinami, hodniki, labirinti, sobanami in grobovi, zgrajenimi in izsekanimi v granitu, ohranjenimi še danes po šestih tisočih let!

Pred veliko piramido je kraj, kjer se dviga gizeška Sfinga. Čepeča pošast se je smehljala s svojimi stisnjenimi usnicami in gledala s kamnatimi očmi bližanje človeka, ki je korakal pod sijajem zvezd, v vzvišenem molčanju in mogočni pokojnosti širne puščave. —

Nostradamus je dospel do Sfinge nekoliko pred polnočjo. Z željnim pogledom je pomeril orjakinjo in zapazil med sprednjimi nogami majhna bronasta vrata, dandanašnji zasuta pod peskom. Orjaške šape so se zdele, kakor da branijo ljudem pristop do teh vrat. A čemu bi jih branile? Tudi tako se jih ni upala dotakniti nobena karavana počivajoča ob znojnih piramid. Razbojniki, ki so se skrivali tod in plenili popotnike, so se ogibali s svetim strahom tega skrivnostnega vhoda. Med nomadskimi plemeni je živela govoricca, da so v starih časih sodobniki Izide, kasneje sodobniki Platona in sodobniki Krista poznali

tajnost, ki je nudila ključ do teh bronastih vrat. Toda zdaj je bila ta tajnost izgubljena že dolgo vekov. Kam so vodila ta vrata? Nihče ni vedel povedati . . .

Bila so vhod do Skrivnosti same.

Nostradamus je zamrmral:

„Še par n'inut, in moje štirindvajseto leto bo dopolnjeno. Tu stojim zdaj pred Sfingo. In to je vhod, ki me povede v njeno srce. Tod se mi je napotiti k zagonetki ter premagati njeno voljo s svojo lastno. Oh, oče moj, da se izkažem pokornega povelju, ki si mi ga zapustil umiraje, sem se odrekel svetu.“

Dva stražnika sta mu sedela nasproti, tretji na njegovi levici, četrti na desni strani. Bili su surovi vojščaki, arkebuzirji, ki so vedeli samo eno: da morajo ubiti jetnika na mestu, ako bi poizkušal uiti. Razgovarjali so se med seboj.

„Brabanta Brabancona nam manjka!“ je izpregovoril zdajci eden izmed njih.

Nostradamus se je strešil. Njegov izvrstni spomin še ni bil pozabil besed, ki jih je izpregovoril umiraje dauphin Franc na svoji mrtvaški postelji. Brabant-le-Brabancon! To je bil tisti, ki je vedel, kaj se je zgodilo s sinom Marije in Henrika!

„To vam je jezdec in stražni mojster! Dobro se je biti ob njegovi strani, dobro je

piti z njim! Hudiča, kje utegne biti zdaj? Zdi se mi . . . ah . . . menda . . .“

Vojak, ki je pravkar še govoril, je zdajci umolknil; glava se mu je sklonila na prsi.

„Ohe, tovariš!“ je kriknil sosedi in ga stresel za rame.

„Spati v kraljevski službi! Da je Brabant tukaj, bi ti porinul meč skozi trebuh. Zbudi se, tristo vragov!“

Druga dva sta zagrohotala. Mož je bil padel nenadoma v tako globoko spanje, da ga je tovariš nehal tresti in se naslonil v kot, godrnjaje:

„Mrha si je menda privoščil dober požirek, ne da bi ga delil z nami tremi. Ah, če bi vedel, da je res tako, to bi mu dal! Tako bi ga . . . pri moji duši . . . kako se mi . . . dremlje . . .“

In naenkrat je zasmrčal tudi on; stražnika, ki sta še čula, sta se zagrohotala iznova. Bila sta tista dva, ki sta sedela na desni in na levi strani jetnika.

„Vrag me deri!“ je rekel levi arkebuzir, „to je sreča, da smo še daleč od mesta. Pijanica se bosta vsaj prespala!“

Nostradamus se je obrnil k njemu in mu pogledal v oči.

lo. Ko je šel na pod po seno, mu je spodrsnilo. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo in na mestu obležal mrtev.

Zagoneten slučaj poroda. Na tržaškem katoliškem pokopališču je predvčerajšnjim našla kmetica Marija Zlobec iz Škednja zavoj, v katerem je bil zavit 3—4 meseca star fantič.

Proti „Braniboru“. V Celju so Slovenci pred kratkim ustanovili podružnico našega prepotrebnege društva „Branibor“. Človek bi mislil, da bodo celjski Slovenci brez razlike strank z veseljem pozdravili to podružnico. Toda kaj še. „Slovenec“ dopisnik ne vidi v njej ničesar drugega kakor navadno liberalno društvo, ki zasleduje politične cilje. Tu vidimo jasno, kako daleč je že privedla klerikalce politična strast v boju proti svojim političnim nasprotnikom. Ni jim še dovolj da sami v narodnem oziru ne store ničesar, uničiti hočejo še to, kar zidajo pametnejši ljudje. „Slovenec“ naj bo le pomirjen. Napredni narodni delavci polagamo od svojega dela račune javno denar se pa vporabi vedno v iste svrhe, za katere je namenjen. Klerikalci naj raje polože enkrat račune svoje „Slovenske Straže“ od katere nimajo obmejni Slovenci dosedaj še nobenega dobička, nas naj pa puste pri miru.

V boju za zboljšanje učiteljskih plač. — Nemški učitelji na Spodnještajerskem so z novim letom izstopili iz vseh narodnih društev. Na ta način hočejo manifestirati svoje ogorčenje nad zlorabo učiteljskih moči, ki morajo garati ves dan za naravnost sramotno plačo. V nemškem taboru vlada vsled odločnega koraka nemških učiteljev velikansko razburjenje. Učitelji nameravajo pri svojem koraku vstrajati tako dolgo, dokler jim deželni zbor ne dovoli zboljšanja plač. Radi pasivne resistance nemških učiteljev na narodnem polju so posebno prizadeti nemški šulveranj, Südmarka in „Bund der Deutschen“.

Sunjatsen izgublja simpatije. Kakor poroča francosko časopisje, je Sunjatsen, s tem da je popolnoma odklonil pogajanja s cesarskimi, zgubil mnogo simpatij med kitajsko buržoazijo na kitajskem jugu. Konzuli evropskih velevlavstij poročajo, da je v več krajih opažati sumljivo gibanje, ki sicer še nima konkretnih ciljev, da pa je najbrže naperjeno proti revolucionarjem. Tudi je treba računati s tem da so sedaj cesarske blagajne na izteraj odprte Juanšikaju kar pomenja, da bo dobila cesarska vojska redno svoje plačilo, cesar Sunjatsen svojim ne more zagotoviti. Po južnih provincijah vlada nered, mesta so v oblasti razbojnikov, proti katerim neorganizirane vojne čete revolucionarjev ne morejo podvzeti nikakih korakov.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 8. jan. Dr. Šusteršič je imenovan za kranjskega deželnega glavarja.

Dunaj, 8. januarja. Dunajsko jutranje časopisje se zopet obsirneje bavi o finančni izolaciji Astroogerske na svetovnem denarnem trgu in o zadnji kampanji proti avstrijskemu posojilu. Povdarja pred vsem, da je bila „N. Fr. Presse“ oni list, ki je svetovni denarni trg informirala in opozorila na to, da hoče finančni minister najeti na zunanjih trgih posojilo. Dalje pozivlja časopisje avstrijsko vlado, da naj vzgaja ljudstvo k varčnosti.

Budimpešta, 8. jan. Tu se je ustanovila posebna klerikalna banka „Hungaria“. Delniška glavnica znaša 5 milijonov kron. Denar bo dala povčinoma bogata katoliška duhovščina in katoliška aristokracija.

Gradec, 8. jan. Že od 26. decembra lanskega leta sem pogrešani zrakoplov „Salzburg“, katerega je vodil poročnik Werner, so našli na Gornještajerskem med vrhovi Velikega Pürgasa. Veliki Pürgas je 2244 m. visok. Sledovi o Werneru so neznani in je čisto gotovo ponesrščil.

Pariz, 8. jan. Včeraj so se vršile volitve ene tretjine članov senatorske zbornice. Senat šteje 297 nenadomestljivih članov. Včeraj se je volilo 96 senatorjev. Te volitve imajo zato veliko važnost, ker se voli prihodnje leto predsednik republike, pri katerih volitvah odločajo 4 glasovi senatorjev. Volitve so izpadle skrajno ugodno za radikalce. Reakcionarji so izgubili tri glasove, med temi onega admirala Caverville, znanega klerikalca, ki je bil pred leti šef mornaričnega generalnega štaba.

Buenos Aires, 8. januarja. Železniški strojniki stavkajo. Promet s potniki je omejen na minimum.

Tripolis, 8. jan. Okolo Tripolisa, Derne in Tobruka se vedno bolj koncentrirajo turške čete. V Homsu je bilo napadenih več bataljonov laških vojakov, ki so izkopali utrdbe in nasipe. Konečno so Lahii pognali Turke v beg. Lahii so imeli 21 mrtvih.

Dunaj, 8. jan. Po vsej vzhodni Evropi so bili včeraj veliki viharji. Temperatura je silno padla. Na Rumunskem so veliki snežni zameti, ob Črnem morju so viharji silno veliki. Tu se računa, da nastopi izredno huda zima.

Bruselj, 8. jan. Tu stavka nad 150000 delavcev. V par dneh se število podvoji. Vlasti so proti toliki masi brez moči.

Fez, 8. jan. General Dalbiez je odšel z večjo četo, da ukroti puntarje v pokrajini Sebru. Z njim je tudi major Bremond. Kakor se vidi, bo v Maroku spet kmalu nered.

Razne vesti.

* **Železniška nesreča.** Na železniški progi Nagy—Istapolythani na Ogrskem je skočil v soboto osebni vlak s tira. Kurjač je bil na mestu mrtev, vlakovodja težko, strojevodja lahko ranjen. Od potnikov ni nihče ponesrečil.

* **Mesto brez policijske straže.** V mestu Szilagy na Ogrskem so vsi mestni stražniki odložili svoja mesta. Vzrok premajhna mesečna plača — 45 K in premajhna letna stanovanjska doklada 120 K. Radi tega mesto sedaj brez vsake policijske straže in si mora pomagati z orožniki.

* **Dolgost brzojavnih žic.** Že 80 let opravljajo brzojav svojo važno funkcijo v mednarodnem občevarstvu in prometu. Brzojav je prepregel vso zemljo, brzojav skoro teče v najbolj skriti in oddaljeni hrihovski svet. In dolgost brzojavnih žic? Z vsemi brzojavnimi žicami bi se lahko 138 krat prepregla zemeljska obla. Z njimi bi lahko napravili 16 brzojavnih zvez z mesecem. Danes je na vsej zemlji 130.000 brzojavnih uradov z 160.000 brzojavnimi aparati, ki brzojavljajo okrog 300 milijonov vesti na leto. Brzojav donša državam okrog 250 milijonov kron dohodkov. Največkrat uporabljajo brzojav trgovski Angleži.

* **Nadporočnik Bartel oproščen.** Iz Budimpešte poročajo: Vojaško sodišče je oprostil nadporočnika Bartla, ki je lansko spomlad ustrelil poročnika Lazarja, ker je razžalil njegovo soprogo.

* **Nenavadno drzna tatvina.** V Milanuse je te dni dogodila nenavadno drzna tatvina. Poslanec Bolognini je vzdignil v banki 100.000 kron in jih vtaknil takoj v žep. Ko je hotel oditi iz banke in odpiral vrata, je stopil k njemu neznan človek in mu ukradel ves denar. Bolognini je opazil tatvino še-le potem ko je prišel domov. O tatu ni nobenega sledu.

* **Sneg v Carigradu.** V Carigradu sněži neprestano še več dni. Sneg je zapadel tako močno, da je ustavljen ves počestni promet. Tudi železniške zveze s Carigradom so pretrgane.

* **Dvojni umor pri Parizu.** V Thiaisu pri Parizu so našli 90 letnega zasebnika Moreau mrtvega. Na životu je imel 12 ran, katere mu je prizadejal neznan zločinec z bodalom. Tudi njegova gospodinja, ki je stanovala v sosedni sobi je ležala na tleh z razbito glavo. Zločinec je izvršil dvojni umor le radi tega, da se je mogel polastiti premoženja čestitljivega starčka.

* **Zarota proti mladoturškemu režimu.** Iz Soluna poročajo: Vilajetski upravi in glavnemu mladoturškemu komiteju je poslala odprto pismo mednarodna balkanska revolucionarna zveza rdečih bratov. V temu pismu kritikujejo revolucionarji postopanje mladoturkov njih balkansko politiko ter jim groze revolucijo, ker le one same smatrajo za povzročitelje političnih zločinov v Turčiji. Cilj rdečih bratov je osnovanje balkanske konfederacije.

* **Čez atlantiški ocean** bo letel v svojem aeroplanu znani angleški avijatik Harry Atwood, ki je lansko leto preletel 900 milj. Iz Terranove na vzhod Irlandske, kamor misli leteti je 2450 km. katero zračno črto namerava preleteti v tridesetih urah, s svojim aeroplanom, ki ima 150 močij.

* **Tragedija mlade ljubezni.** — V mestu Ašu na severnem Češkem se je pripetila naslednja tragedija mlade ljubezni. 16-letni pekovski pomočnik Kristof B. in ravnateljica stara Suzana H., sta bila prinešena v bolnišnico. On je imel eno, a ona dve krogli v glavi. Povedala sta, da se srčno ljubita, toda, ker se jima stariši protivijo, sta sklenila umreti. Svoj načrt sta izvedla za mestom, kjer je Kristof najprej streljal svojo Suzano, a potem še sebe. Ker je bil revolver malega kalibra smrt ni mogla nastopiti. Zaljubljenca sta torej sedla na klop, ter tam čakala smrt. Ker pa smrt le še ni prišla, sta se vzdignila in šla v bolnišnico, kjer so ju sprejeli v oskrbo. On je lahko, ona pa težje ranjena. Po celem mestu je vzbudila ta ljubavna tragedija mnogo sožalja Mogoče jima bo, če ozdravita, sreča milejša.

* **Po 15 letih.** V nemški Šleziji pri Mysloviczu, se je porodila pred 15 leti velikanska nesreča. Pri razstrelbi neke velikanske unice v premogovniku Moevins, je podsulo 28 rudarjev, katerih trupla so sedaj po 15 letih odkrili skoro docela ohranjena, ker ni mogel zrak do njih. Vse delavce so spoznali ter jih na stroške rudnika pokopljejo v posebni, nalašč zato postavljeni grobnici. Vest se je raznesla z bliskovito naglico, ter prihajajo sedaj od daljnih krajev svojci pokojnih, da jih še enkrat vidijo.

* **Pero Velimirovič.** Bivši podpredsednik srbskega državnega sveta in bivši srbski ministrski predsednik Pero Velimirovič je umrl v nedeljo v Belgradu v 64. letu svoje starosti.

* **Dunajski „platiči“.** Dunajska policija sestavlja seznam vseh na Dunaju bivajočih platičev. Leta 1907. je imel Dunaj v celem 60 zvez platičev s 392 člani. Največ platičev je stanova o v Otakringu. Policija z vsemi sredstvi zatira to organizirano vlomilsko in tatinsko družbo.

* **Anarhija v državi Equador.** V državi Equador v Ameriki je nastala po smrti bivšega predsednika republike, popolna anarhija. V glavnem mestu je prevzel vodstvo vlade finančni minister, proti kateremu se je dvignil v provinci general Montero. Montero je dal razrušiti vse železniške zveze z glavnim mestom. V severnih provinciah se je proglasil predsednikom republike stričnik bivšega predsednika. Položaj v državi je zelo resen.

Mali oglasi.

Inteligentna gospodična želi korespondirati z mladi, inteligentnim gospodom pod šifro „Slovenka“ poštno ležeče Zalec, Štajersko.

Trgovski prostori se oddajo takoj v najem. Več pove Matej Šfarič Radeče pri Zid. mostu.

Odda se lepo meblowana mesečna soba s 15 januarjem na Poljanski cesti št. 3., pridržje v Ljubljani.

Dve kompletni postelji z žimnicami, blazinami in odejami, se takoj prodaste. Poizve se v upravi „Jutra“ v Ljubljani.

Odda se zračna svetla soba s posebnim vzhodom z opravo ali brez nje takoj ali s 15 januarjem. Ahačlova cesta 5.

Proda se „Slovenska ljudska kavarna“ v ulici Solitaro št. 16, Trst.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik **Milan Plut**. Tiska Tiskarna Dolenc (Fren Polić) v Trstu.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.

MESO!

Vsak dan sveže goveje, telečje, ovčje
ali svinjsko meso od stegna 5 klg.
K 4.80, prekajeno K. 7.— franko po
povzetju razpošilja]

F. Jaszovics,
Herince na Ogrskem.

Dobro izurjena

kuharica se sprejme

takoj za ljubljansko kavarno.
Kje pove uprava «Jutra» v Ljubljani,
Poljanska cesta 7.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk:

Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörügl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik
na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event.
falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18.—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Viole od 5 K naprej. —
Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uглаševanja in popravila
vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in
učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana — Kongresni trg št. 15.

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženine in neveste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastonj.

Najboljše ure „UNION“.

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.

Glavno zastopstvo

za Kranjsko s sedežem
v Ljubljani

odda dobro vpeljana zavarovalnica.

Reflektanti vpošljite pismene ponudbe z navedbo
referenc pod šifro «Glavni zastop 1000» na uprav-
ništvo tega lista v Ljubljani, Poljanska cesta št. 7.

Del. glavica K. 8.000.000. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K. 800.000

Stritarjeva ulica št. 2 (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk à K 26.—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitok K 300.000.—
Promese srečk za uravnavo Donave à K 16.—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitok K 120.000.—
Promese ljubljanskih srečk a K. 10.—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitok K 50.000.—
Promese zemljiških srečk II. em. à K 6.—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitok K 100.000.—

Vse 4 promese skupaj K 56.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.